

[Prima Pagină](#) > ... > [Bani/Creanțe Pecuniare](#) > [Insolvență/faliment](#) > [Poland](#)

Insolvență/faliment

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Polonia

1 Împotriva cui se poate declanșa o procedură de insolvență?

În Polonia, procedura de faliment, în sensul articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 privind procedurile de insolvență (reformare), este reglementată de două acte legislative:

- Legea din 28 februarie 2003 – Legea privind falimentul (*Prawo upadłościowe*), [Jurnalul Legislativ (*Dziennik Ustaw*) 2016, nr. 1520, astfel cum a fost modificat];
- Legea din 15 mai 2015 – Legea privind restructurarea (*Prawo restrukturyzacyjne*) (Jurnalul Legislativ din 2022, numărul 2309, astfel cum a fost modificat).

Dispozițiile din Legea privind falimentul reglementează procedurile de lichidare referitoare la insolvență, mai exact la „faliment” (*upadłość*). Legea privind restructurarea reglementează procedurile de restructurare asociate riscului de insolvență, și anume „procedura de aprobare a concordatului” (*postępowanie o zatwierdzenie układu*, articolele 210-226h), „procedura accelerată de concordat” (*przyspieszone postępowanie układowe*, articolele 227-264), „procedura concordatului” (*postępowanie układowe*, articolele 265-282) și „procedura de remediere” (*postępowanie sanacyjne*, articolele 283-323).

Obiectivul unei proceduri de faliment (*postępowanie upadłościowe*) este de a satisface creanțele creditorilor în cea mai mare măsură posibilă și, în cazul în care este posibil în mod rezonabil, de a asigura funcționarea în continuare a întreprinderii debitorului. Procedura de faliment este inițiată numai la cerere și implică două etape: procedura de declarare a falimentului și procedura ulterioară declarării falimentului.

Procedura de aprobare a concordatului permite debitorului să încheie un concordat prin colectarea voturilor creditorilor pe cont propriu, fără implicarea instanței. Această procedură poate fi desfășurată în cazul în care creanțele contestate, care acordă creditorilor drept de vot în ceea ce privește un cont de concordat, reprezintă maxim 15 % din toate creanțele care acordă creditorilor dreptul de a vota cu privire la un concordat.

Procedura accelerată de concordat permite debitorului să încheie un concordat după ce a fost întocmită și aprobată o listă a creanțelor în cadrul unei proceduri simplificate. Această procedură poate fi desfășurată în cazul în care creanțele contestate, care acordă creditorilor drept de vot în ceea ce privește un cont de concordat, reprezintă maxim 15 % din toate creanțele care acordă creditorilor dreptul de a vota cu privire la un concordat.

Procedura de concordat permite debitorului să încheie un concordat după ce a fost întocmită și aprobată o listă a creanțelor. Această procedură poate fi desfășurată în cazul în care creanțele contestate, care acordă creditorilor drept de vot în ceea ce privește un cont de concordat, reprezintă maxim 15 % din toate creanțele care acordă creditorilor dreptul de a vota cu privire la un concordat.

Procedura de remediere permite debitorului să ia măsuri de remediere (prevăzute pentru reorganizarea întreprinderii debitorului) și să încheie un concordat după întocmirea și aprobarea unei liste a creanțelor. Măsurile de remediere includ măsuri legale și concrete menite să îmbunătățească situația economică a debitorului și să restabilească capacitatea acestuia de a-și îndeplini obligațiile, protejându-l în același timp împotriva executării silite.

Procedura de faliment poate fi deschisă față de un antreprenor. În temeiul articolului 43 alineatul (1) din Codul civil polonez, un antreprenor este o persoană fizică, o persoană juridică sau o entitate organizațională fără personalitate juridică, căreia i s-a atribuit capacitatea juridică prin statut și care își desfășoară activitatea comercială sau profesională în nume propriu.

O cerere de deschidere a procedurii de faliment poate fi depusă de către debitor și de către oricare dintre creditorii săi personali.

Procedura de faliment poate fi deschisă, de asemenea, față de:

1. societăți cu răspundere limitată și societăți pe acțiuni simple care nu desfășoară activități comerciale;
2. parteneri din cadrul parteneriatelor de afaceri, care poartă o răspundere nelimitată, în legătură cu totalitatea activelor lor, pentru îndeplinirea obligațiilor care le revin în cadrul parteneriatului;
3. parteneri din cadrul unui parteneriat profesional.

Procedura de faliment poate fi deschisă, de asemenea, față de persoane fizice care nu desfășoară activități comerciale [articolul 491 alineatul (1) punctul 1 și următoarele din Legea privind falimentul]. O astfel de procedură este desfășurată numai la cererea debitorului, cu excepția cazului în care debitorul este un fost antreprenor, caz în care o cerere de deschidere a procedurii de faliment poate fi depusă și de către un creditor în maxim de un an de la radierea antreprenorului din registrul specific.

Procedura de restructurare poate fi deschisă față de:

1. antreprenori în sensul articolului 43 alineatul (1) din Codul civil;
2. societăți cu răspundere limitată și societăți pe acțiuni simple care nu desfășoară activități comerciale;
3. parteneri din cadrul parteneriatelor de afaceri, care poartă o răspundere nelimitată, în legătură cu totalitatea activelor lor, pentru îndeplinirea obligațiilor care le revin în cadrul parteneriatului;
4. parteneri din cadrul unui parteneriat profesional.

Procedura de restructurare în temeiul Legii privind restructurarea nu este deschisă față de persoane fizice care nu desfășoară activități comerciale. O procedură de restructurare este desfășurată doar la cererea debitorului, cu excepția procedurii de remediere, care poate fi deschisă, de asemenea, la cererea unui creditor în cazul în care debitorul este insolubil.

Legea privind falimentul prevede inițierea unei proceduri speciale de restructurare în ceea ce privește persoanele fizice care nu desfășoară activități comerciale, și anume procedura de încheiere a unui concordat la adunarea creditorilor de către o persoană fizică care nu desfășoară activități comerciale [articolul 491 alineatele (25) -(38) din Legea privind falimentul]. În temeiul acestor dispoziții, debitorul persoană fizică care nu desfășoară o activitate comercială și care a devenit insolubil poate solicita instanței competente în materie de insolvență deschiderea unei proceduri pentru încheiere a unui concordat în cadrul adunării creditorilor. O instanță poate trimite un debitor care a depus o cerere de faliment către o procedură de încheiere a unui concordat la adunarea creditorilor, cu excepția cazului în care, în cererea de faliment, debitorul a refuzat să participe la procedura de încheiere a unui concordat în cadrul adunării creditorilor. Instanța admite cererea debitorului de a deschide o procedură de încheiere a unui concordat în cadrul unei adunări a creditorilor sau poate trimite debitorul la o astfel de procedură în cazul în care capacitatea sa de câștig și situația sa profesională indică faptul că debitorul este în măsură să acopere costurile procedurii de încheiere a unui concordat și că este posibil să se încheie și să se pună în aplicare un concordat cu creditorul.

2 Care sunt condițiile de deschidere a unei proceduri de insolvență?

Procedura de faliment este deschisă față de un debitor care a intrat în insolvență (articolul 10 din Legea privind falimentul).

Debitorul este insolubil dacă nu mai este în măsură să își îndeplinească obligațiile pecuniare care au devenit exigibile. Se prezumă că un debitor și-a pierdut capacitatea de a-și îndeplini obligațiile pecuniare în cazul în care întârzierea în îndeplinirea acestora depășește trei luni. Un debitor care este o persoană juridică sau o entitate organizațională fără personalitate juridică, căreia i s-a atribuit capacitatea juridică în temeiul unui statut separat, este insolubil, de asemenea, atunci când obligațiile sale pecuniare depășesc valoarea activelor sale, iar această situație continuă timp de mai mult de 24 de luni. O instanță poate respinge o cerere de intrare în faliment atunci

când nu există riscul pe termen scurt ca debitorul să se afle în imposibilitatea de a-și îndeplini obligațiile pecuniare în momentul în care acestea devin exigibile.

Procedura de restructurare poate fi deschisă față de un debitor insolubil sau un debitor care prezintă un risc de insolvență. Un debitor insolubil este un debitor care se află în stare de insolvență în sensul articolelor 10 și 11 din Legea privind falimentul. Un debitor care prezintă un risc de insolvență este un debitor a cărui situație economică sugerează că acesta ar putea deveni insolubil în viitorul apropiat.

Instanța refuză să deschidă o procedură de restructurare dacă aceasta ar fi în detrimentul creditorilor.

În plus, Legea privind restructurarea stabilește, de asemenea, condiții specifice pentru deschiderea fiecărui tip de procedură de restructurare.

Procedura aprobării concordatului și procedura accelerată de concordat pot fi desfășurate în cazul în care creanțele contestate, care acordă creditorilor drept de vot în ceea ce privește un cont de concordat, reprezintă maxim 15 % din toate creanțele care acordă creditorilor dreptul de a vota cu privire la concordat.

Instanța refuză să deschidă procedura de concordat și procedura de remediere în cazul în care nu există elemente de probă *prima facie* pentru faptul că debitorul va putea să acopere în mod permanent costul procedurii și obligațiile care decurg ca urmare a deschiderii acesteia.

3 Care sunt activele ce fac parte din masa bunurilor care face obiectul insolvenței? Care este regimul activelor dobândite de debitor după deschiderea procedurii de insolvență?

În procedura de faliment, masa bunurilor care face obiectul falimentului include activele care aparțin părții aflate în faliment la data declarării falimentului, precum și activele achiziționate de către partea respectivă în cursul *procedurii de faliment (articolul 62 din Legea privind falimentul)*. *Excepțiile de la această regulă* sunt menționate la articolele 63-67a din Legea privind falimentul.

Masa bunurilor care face obiectul falimentului nu include active excluse de la executarea silită în temeiul Codului de procedură civilă din 17 noiembrie 1964 (Jurnalul Legislativ 2023, numărul 1550), partea din remunerația părții aflate în faliment pentru activitate sa care nu este vizată de sechestrul, partea din sumele obținute ca urmare a executării unui gaj sau a unei ipotecă în cazul în care partea aflată în faliment a fost un administrator de gaj sau de ipotecă, care aparține altor creditori în conformitate cu acordul de administrare, precum și numerarul deținut într-un cont blocat al unei entități calificate în sensul articolului 119zg alineatul (2) din Legea privind Codul fiscal (*Ordynacja podatkowa*) din 29 august 1997 (Jurnalul Legislativ 2021, numărul 1540). În cazul în care o persoană fizică fără persoane aflate în întreținere este declarată în faliment, masa bunurilor care face obiectul falimentului nu include o parte din veniturile persoanei aflate în faliment – inclusiv veniturile excluse din masa bunurilor care face obiectul falimentului în temeiul alineatului (1) – care corespunde unui procent de 150 % din cuantumul definit la articolul 8 alineatul (1) punctul 1 din Legea privind asistența socială (*Ustawa o Pomocy Społecznej*) din 12 martie 2004 (Jurnalul Legislativ 2021 numerele 2268 și 2270 și Jurnalul Legislativ 2022, numerele 1, 66 și 1079). În cazul în care o persoană fizică cu persoane aflate în întreținere este declarată în faliment, masa bunurilor care face obiectul falimentului nu include nicio proporție din veniturile persoanei aflate în faliment – inclusiv veniturile excluse din masa bunurilor care face obiectul falimentului în temeiul alineatului (1) – care corespunde produsului dintre numărul de persoane aflate în întreținerea persoanei aflate în faliment plus persoana aflată în faliment înmulțit cu 150 % din suma definită la articolul 8 alineatul (1) punctul 2 din Legea privind asistența socială din 12 martie 2004.

La cererea părții aflate în faliment sau a administratorului judiciar, judecătorul-sindic poate defini în alt mod proporția din veniturile persoanei aflate în faliment care nu este inclusă în masa bunurilor care face obiectul falimentului în conformitate cu alineatul (1a) sau (1b), ținând seama de nevoile speciale ale persoanei aflate în faliment și ale persoanelor aflate în întreținere, inclusiv de starea lor de sănătate, de nevoile în materie de locuință și de modul în care pot fi satisfăcute acestea.

În plus, o rezoluție a adunării creditorilor poate exclude alte active ale părții aflate în faliment din masa bunurilor care face obiectul falimentului.

Masa bunurilor care face obiectul falimentului exclude, de asemenea, active menite să ajute angajații părții aflate în faliment și familiile lor, sub formă de numerar deținut într-un cont separat al unui fond de prestații sociale al societății, constituit în temeiul dispozițiilor privind fondul de prestații sociale al societății, împreună cu sumele de plătit în contul respectiv după declararea falimentului, inclusiv rambursarea creditelor ipotecare, plata unor dobânzi bancare acumulate pentru lichidități deținute de fond și a taxelor colectate de la persoanele care beneficiază de servicii și prestații sociale finanțate prin acest fond și organizate de către partea aflată în faliment.

În procedura de restructurare, masa concordatului cuprinde active utilizate pentru funcționarea întreprinderii și active deținute de către debitor (articolele 240, 273 și 294 din Legea privind restructurarea).

4 Care sunt competențele debitorului, respectiv ale practicianului în insolvență?

În procedura de faliment (procedură care urmărește lichidarea activelor debitorului) debitorul este decăzut din dreptul de a-și gestiona activele. Gestionarea activelor (masa bunurilor care face obiectul falimentului) este preluată de către administratorul judiciar (*syndyk*). Administratorul judiciar preia, de asemenea, alte responsabilități legate de funcționarea întreprinderii debitorului – administrarea locului de muncă, îndeplinirea obligațiilor de raportare etc.

În calitate de participant la procedura de faliment, debitorul aflat în faliment are dreptul la căile de atac definite în Legea privind falimentul în ceea ce privește anumite decizii pronunțate în cursul procedurii de către instanță și judecătorul-sindic și are dreptul de a prezenta observații în cursul procedurii, în conformitate cu Legea privind falimentul.

În procedura de restructurare, competențele debitorului și ale practicianului în insolvență diferă în funcție de tipul de procedură.

În procedura de aprobare a concordatului, debitorul poate desfășura toate acțiunile, în afară de perioada cuprinsă între ziua în care este emisă decizia de aprobare a concordatului și data la care decizia devine definitivă. În perioada respectivă, normele aplicabile sunt aceleași ca și în procedura accelerată de concordat, mai exact, debitorul poate desfășura acțiuni administrative curente. Alte acțiuni decât cele administrative curente necesită consimțământul supraveghetorului concordatului.

În procedura accelerată de concordat și în procedura de concordat, debitorul poate desfășura acțiuni administrative curente; dar alte acțiuni decât cele administrative curente necesită consimțământul supraveghetorului judiciar, cu excepția cazului în care acestea necesită acordul comitetului creditorilor.

În procedura de remediere, debitorul este decăzut din dreptul de administrare, iar acțiunile sunt desfășurate de către practicianul în insolvență, cu excepția cazului în care acestea necesită acordul comitetului creditorilor.

În cazul în care desfășurarea efectivă a procedurii de remediere presupune participarea debitorului în persoană sau a reprezentanților acestuia și, în același timp, acesta garantează o bună administrare, instanța poate permite debitorului să își administreze întreprinderea în totalitate sau parțial într-o măsură care nu depășește gestiunea curentă.

5 În ce condiții se poate invoca o compensare?

În procedura de faliment, creanțele părții aflate în faliment pot fi *compensate* cu cele ale creditorului în cazul în care ambele creanțe au existat în ziua declarării falimentului, chiar dacă una dintre acestea nu a fost încă scadentă (articolul 93 din Legea privind falimentul).

O compensare nu este admisibilă în cazul în care creditorul părții care se află în faliment a dobândit creanța prin cesiune sau andosare după declararea falimentului, ori în perioada de 12 luni care a precedat declararea falimentului, cunoscând faptul că au existat motive pentru declararea falimentului, cu excepția cazului în care dobândirea respectivă a fost corelată cu rambursarea unei datorii pentru care partea care a dobândit-o era responsabilă (o datorie personală sau o datorie garantată cu un anumit bun imobil). (Articolul 94 din Legea privind falimentul)

O *compensare* nu este admisibilă în cazul în care creditorul a devenit debitorul părții aflate în faliment după ziua în care a fost declarat falimentul (articolul 95 din Legea privind falimentul).

Creditorul care dorește să se prevaleze de dreptul de *compensare* prezintă o declarație în acest scop până cel târziu în ziua în care a fost depusă creanța (articolul 96 din Legea privind falimentul).

În procedura de restructurare, normele generale pentru compensarea creanțelor reciproce sunt supuse următoarelor limitări:

- un creditor a devenit debitorul debitorului după data la care a fost deschisă procedura de restructurare;
- după deschiderea procedurii de restructurare, debitorul debitorului care face obiectul procedurii de restructurare a devenit creditorul acestuia prin dobândirea, cedarea sau andosarea unei creanțe care a apărut înainte de data la care a fost deschisă procedura de restructurare.

Creanțele reciproce pot fi *compensate* în cazul în care creanța a fost dobândită ca urmare a rambursării unei datorii pentru care partea care a dobândit-o era responsabilă (datorie personală sau o datorie garantată prin bunuri imobile specifice) și în care partea care a dobândit-o și-a asumat datoria înainte de data la care a fost depusă cererea pentru procedura accelerată de concordat.

Un creditor care dorește să beneficieze de o *compensare* în procedura de restructurare transmite o declarație în acest scop debitorului sau, în cazul în care debitorul este privat de dreptul de administrare, practicianului în insolvență în termen de cel mult 30 de zile de la deschiderea procedurii de restructurare sau, în cazul în care motivele *compensării* au apărut mai târziu, în termen de cel mult 30 de zile de la apariția motivelor *compensării*. O declarație este, de asemenea, valabilă dacă este depusă la o autoritate de supraveghere judiciară (articolele 53, 273 și 297 din Legea privind restructurarea).

6 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra contractelor în curs la care debitorul este parte?

Dispoziții specifice privind efectele declarării falimentului asupra obligațiilor părții aflate în faliment sunt cuprinse în articolele 83-118 din Legea privind falimentul, asupra moștenirilor dobândite de partea aflată în faliment, în articolele 119-123 și asupra regimului de proprietate matrimonială a părții aflate în faliment, în articolele 124-126.

Articolele 81 și 82 din Legea privind falimentul interzic grevarea activelor incluse în masa bunurilor care face obiectul falimentului cu o garanție reală mobilă, un gaj sau o ipotecă înregistrată.

Prevederile unui contract la care persoana aflată în faliment este parte, care împiedică sau îngreunează realizarea obiectivului procedurii de faliment, sunt nule în legătură cu masa bunurilor care face obiectul falimentului. Un contract prin care se cedează dreptul de proprietate asupra unui bun, o creanță sau un alt drept, care a fost încheiat pentru a garanta o creanță, este valabil în legătură cu masa bunurilor care face obiectul falimentului dacă a fost încheiat în scris la o dată certificată, cu excepția cazului în care acesta este un contract prin care se instituie o garanție financiară (articolul 84 din Legea privind falimentul).

Articolele 85 și 85a prevăd norme detaliate privind contractele-cadru referitoare la tranzacții financiare forward sau la vânzarea de titluri de valoare în cadrul contractelor de report.

Obligațiile financiare ale părții aflate în faliment, care nu sunt încă scadente, devin scadente la data declarării falimentului. În ziua în care este declarat falimentul, obligațiile nemonetare devin obligații monetare și devin exigibile în ziua respectivă, chiar dacă termenul-limită pentru îndeplinirea acestora nu a expirat încă (articolul 91 din Legea privind falimentul).

O creanță care decurge dintr-un contract încheiat în momentul acceptării unei oferte depuse de partea aflată în faliment poate fi invocată de creditor în procedura de faliment doar dacă declarația care acceptă oferta a fost transmisă părții aflate în faliment înainte de declararea falimentului.

Dacă, în ziua declarării falimentului, obligațiile prevăzute într-un contract de executare reciprocă nu au fost îndeplinite în totalitate sau în parte, administratorul judiciar poate, cu acordul judecătorului-sindic (*szędzia komisarz*), să îndeplinească obligațiile părții aflate în faliment și să solicite celeilalte părți să îndeplinească

obligația reciprocă sau să se retragă din contract cu efect de la data declarării falimentului. Dacă, în ziua declarării falimentului, partea aflată în faliment este parte la un alt contract decât un contract de executare reciprocă, administratorului judiciar se poate retrage din contract, cu excepția cazului în care se prevede altfel în statut.

La solicitarea depusă de cealaltă parte la o dată certificată, administratorul judiciar declară în termen de trei luni dacă se retrage din contract sau solicită executarea acestuia. Nedepunerea de către administratorul judiciar a unei astfel de declarații în intervalul de timp respectiv se consideră drept retragere din contract.

Cealaltă parte, care este obligată să-și îndeplinească obligația mai repede, poate suspenda îndeplinirea obligației care îi revine până când a fost îndeplinită sau garantată reciproc obligația reciprocă. Cealaltă parte nu are dreptul să procedeze astfel dacă, la momentul încheierii acordului, aceasta a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască motivele declarării falimentului (articolul 98 din Legea privind falimentul).

În cazul în care administratorul judiciar se retrage din contract, cealaltă parte nu are dreptul la restituirea obligației îndeplinite, chiar dacă aceasta face parte din masa bunurilor care face obiectul falimentului. În procedura de faliment, o parte poate solicita măsuri reparatorii pentru obligația îndeplinită și pierderile suferite prin transmiterea acestor creanțe administratorului judiciar prin sistemul TIC care sprijină procedurile judiciare (articolul 99 din Legea privind falimentul).

Un vânzător poate solicita restituirea unui bun mobil, inclusiv a titlurilor de valoare, trimise părții aflate în faliment fără a primi prețul, dacă activul în cauză nu a fost dobândit înainte de declararea falimentului de către partea aflată în faliment sau de către o persoană autorizată de către partea aflată în faliment să cedeze activul respectiv. În plus, destinatarul care a trimis activul părții aflate în faliment are dreptul la restituirea acestuia. Vânzătorul sau destinatarul căruia i-a fost restituit activul rambursează costurile care au fost sau urmează să fie realizate, precum și plățile în avans. Însă administratorul judiciar poate păstra activul dacă plătește sau garantează prețul plătit de către partea aflată în faliment și costurile. Administratorul judiciar are dreptul să procedeze astfel în termen de o lună de la solicitarea restituirii (articolul 100 din Legea privind falimentul).

Acordurile pe bază de comision sau pentru bunuri în regim de consignatie încheiate de partea aflată în faliment, în care partea aflată în faliment a fost destinatarul sau expeditorul, precum și acordurile de administrare a titlurilor de valoare încheiate de partea aflată în faliment, expiră la declararea falimentului. Creanțele rezultate din pierderea astfel suferită pot fi invocate în cadrul procedurii de faliment.

În ziua declarării falimentului, este posibilă retragerea, fără compensație, din acordurile pe bază de comision sau pentru bunuri în regim de consignatie încheiate de partea aflată în faliment, în care partea aflată în faliment a fost destinatarul sau expeditorul (articolul 102 din Legea privind falimentul).

Contractele de agenție expiră în ziua în care una dintre părți declară falimentul. În eventualitatea falimentului destinatarului, agentul poate, în cadrul procedurii de faliment, să solicite repararea pentru pierderea pe care a suportat-o din cauza expirării contractului (articolul 103 din Legea privind falimentul).

În cazul în care creditorul sau debitorul declară faliment, acordul de împrumut pentru folosință, în cazul în care obiectul acestuia a fost deja dat cu împrumut, este reziliat la cererea uneia dintre părți. În cazul în care obiectul nu a fost încă dat cu împrumut, acordul expiră (articolul 104 din Legea privind falimentul).

În cazul în care una dintre părțile la un acord de împrumut declară faliment, contractul de împrumut expiră dacă obiectul împrumutului nu a fost încă împrumutat (articolul 105 din Legea privind falimentul).

Un contract de închiriere de bunuri imobile sau un contract de leasing obligă părțile dacă obiectul acordului a fost pus la dispoziția chiriașului sau locatarului (articolul 107 din Legea privind falimentul). În temeiul unei hotărâri pronunțate de judecătorul-sindic, administratorul judiciar reziliază contractul de închiriere de bunuri imobile sau de leasing încheiat de partea aflată în faliment cu un preaviz de trei luni, chiar dacă rezilierea contractului de către partea aflată în faliment ar fi fost inadmisibilă. În procedura de faliment, cealaltă parte la contractul reziliat poate solicita despăgubiri ca urmare a rezilierii contractului de închiriere de bunuri imobile sau de leasing înainte de termenul contractual, prin prezentarea creanțelor respective către administratorul judiciar prin intermediul sistemului TIC care sprijină procedura judiciară. Dispozițiile de mai sus se aplică *mutatis mutandis* chiriei sau leasingului unei întreprinderi sau al unei părți organizate a acesteia (articolul 109 din Legea privind falimentul).

Un contract de credit expiră la declararea falimentului în cazul în care creditorul nu a pus fonduri la dispoziția părții aflate în faliment înainte de această dată. În procedura de faliment, creditorul poate solicita daune-interese prin transmiterea acestor creanțe administratorului judiciar prin sistemul TIC care sprijină procedura judiciară (articolul 111 din Legea privind falimentul).

Declarația de faliment nu afectează acordurile de cont bancar ale părții aflate în faliment, acordurile de cont de titluri de valoare sau acordurile de cont colectiv (articolul 112 din Legea privind falimentul).

În procedura de restructurare, de la data deschiderii până la data închiderii acesteia, sau până la data la care devine definitivă decizia de suspendare a procedurii, este inadmisibil ca debitorul sau practicianul în insolvență să îndeplinească obligații ce decurg din creanțe care sunt, prin lege, cuprinse într-un concordat.

Prevederile contractuale care stipulează modificarea sau încetarea unui raport juridic la care debitorul este parte, în cazul în care se depune o cerere de deschidere a procedurii de restructurare sau în care se deschide o astfel de procedură, sunt nule.

Prevederile unui contract la care debitorul este parte, care împiedică sau îngreunează realizarea obiectivului procedurii de restructurare, sunt nule în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul concordatului.

Articolul 250 din Legea privind restructurarea prevede norme detaliate privind contractele-cadru referitoare la operațiuni financiare forward sau vânzarea de titluri de valoare în cadrul contractelor de report.

Începând cu data deschiderii procedurii de restructurare până la data închiderii acesteia sau la data la care decizia de suspendare a procedurii devine definitivă, este inadmisibil ca locatorul să rezilieze, fără acordul comitetului creditorilor, contractul de închiriere sau de leasing pentru spațiile sau bunurile imobile în care își desfășoară activitatea întreprinderea debitorului.

Normele menționate mai sus aplicabile contractelor de închiriere sau de leasing se aplică *mutatis mutandis* contractelor de credit în legătură cu fonduri puse la dispoziția debitorului înainte de data deschiderii procedurii, contractelor de închiriere, de asigurare a proprietății, acordurilor de cont bancar, acordurilor de garantare, acordurilor privind licențe acordate debitorului și garanțiilor sau acreditivelor emise înainte de data deschiderii procedurii de restructurare, precum și altor acorduri de importanță fundamentală pentru gestionarea întreprinderii debitorului (articolele 256, 273 și 297 din Legea privind restructurarea).

În plus, în procedura de remediere, practicianul în insolvență se poate retrage dintr-un contract de executare reciprocă a obligațiilor care nu a fost executat în întregime sau parțial înainte de data deschiderii procedurii de remediere, cu acordul judecătorului-sindic, în cazul în care executarea de către cealaltă parte a contractului respectiv este indivizibilă. În cazul în care executarea contractului de către cealaltă parte este divizibilă, dispoziția respectivă se aplică *mutatis mutandis*, în măsura în care contractul urma să fie executat de către cealaltă parte după deschiderea procedurii de remediere. În cazul în care practicianul în insolvență se retrage din contract, cealaltă parte poate solicita restituirea acțiunii îndeplinite după deschiderea procedurii de remediere și înainte ca partea respectivă să primească avizul de retragere, în cazul în care acțiunea respectivă îndeplinită face parte din activele debitorului. În cazul în care acest lucru nu este posibil, cealaltă parte poate să solicite măsuri reparatorii doar pentru acțiunea îndeplinită și pentru pierderile suferite. Aceste creanțe nu fac obiectul concordatului (articolul 298 din Legea privind restructurarea).

7 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra acțiunilor intentate de creditori individuali (cu excepția proceselor aflate pe rol)?

Instanța poate, la solicitarea debitorului, a supraveghetorului temporar sau a creditorului care a depus cererea de faliment, să suspende procedura de executare silită și să anuleze poprirea contului bancar, dacă acest lucru este necesar pentru realizarea obiectivelor procedurii de faliment (articolul 39 din Legea privind falimentul).

Procedura de *executare silită* a activelor incluse în masa bunurilor care face obiectul falimentului, care a fost deschisă înainte de declararea falimentului, este suspendată de drept la data declarării falimentului. Procedura este încheiată de drept atunci când decizia privind declararea falimentului devine definitivă (articolul 146 din Legea privind falimentul).

După declararea falimentului, poate fi deschisă și desfășurată o procedură judiciară, o procedură administrativă și o procedură judiciară administrativă în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul falimentului numai de către administratorul judiciar sau față de acesta (articolul 144 din Legea privind falimentul).

În procedura de restructurare, procedura de executare silită cu privire la o creanță care face obiectul unui concordat prin lege, inițiată înainte de deschiderea procedurii de restructurare, este suspendată de drept la data deschiderii procedurii respective (articolele 259 și 278 din Legea privind restructurarea). În procedura de remediere, suspendarea se aplică tuturor procedurilor de executare silită cu privire la bunurile debitorului incluse în masa bunurilor care face obiectul remedierii (articolul 312 din Legea privind restructurarea).

La data în care decizia de aprobare a concordatului devine definitivă, încetează de drept procedura de securitate și de *executare silită* desfășurată împotriva debitorului pentru executarea creanțelor care fac obiectul concordatului. Procedura de garantare și de *executare silită* desfășurată împotriva debitorului pentru executarea creanțelor care nu fac obiectul concordatului poate fi reluată la cererea creditorului (articolul 170 din Legea privind restructurarea)

Deschiderea procedurii de concordat, a procedurii accelerate de concordat sau a procedurii de remediere nu îl împiedică pe creditor să deschidă procedura judiciară, procedura administrativă și procedura administrativ-judiciară sau acțiuni la tribunalul de arbitraj pentru invocarea creanțelor sub rezerva includerii pe lista creanțelor (articolele 257, 276 și 310 din Legea privind restructurarea).

8 Ce efecte are o procedură de insolvență asupra continuării proceselor în curs de soluționare în momentul deschiderii procedurii de insolvență?

În urma declarării falimentului, instanța suspendă procedura din oficiu dacă aceasta vizează masa bunurilor care face obiectul falimentului, mai exact, în cazul în care rezultatul acesteia poate afecta masa bunurilor care face obiectul falimentului (vizează un obiect inclus în masa bunurilor care face obiectul falimentului) și a fost declarat falimentul și dacă a fost numit un administrator obligatoriu în procedură pentru declararea falimentului [articolul 174 alineatul (1) punctele 4 și 5 din Codul de procedură civilă (*kodeks postępowania cywilnego*)]. Instanța solicită administratorului judiciar sau administratorului obligatoriu să ia parte la procedură [articolul 174 alineatul (3) din Codul de procedură civilă]. În cazul în care partea aflată în faliment (debitorul) este reclamantul, instanța reia procedura suspendată din oficiu și de îndată ce a fost desemnat administratorul judiciar (administratorul obligatoriu) [articolul 180 alineatul (1) punctul 5 din Codul de procedură civilă].

Poate fi introdusă o acțiune împotriva administratorului judiciar numai dacă există, în procedura de faliment, o creanță care nu este inclusă în lista de creanțe după epuizarea posibilităților prevăzute în cod. (Articolul 145 din Legea privind falimentul).

În procedura de restructurare procedura judiciară în curs (pendinte la momentul deschiderii procedurii) este suspendată în cazul în care procedura se referă la masa bunurilor care face obiectul concordatului (sau la masa bunurilor care face obiectul remedierii) și a fost numit un practician în insolvență în procedura de restructurare sau în cazul în care a fost desemnat un administrator temporar în cadrul procedurii pentru a deschide procedura de remediere și procedura vizează active acoperite de garanții [articolul 174 alineatul (1) punctele 4 și 5 din Codul de procedură civilă]. Instanța solicită administratorului temporar sau practicianului în insolvență să ia parte la procedură [articolul 174 alineatul (3) din Codul de procedură civilă].

Admiterea unei creanțe, renunțarea la o creanță, concordatul sau admiterea unor fapte relevante pentru dosar de către debitor în astfel de cazuri nu are niciun efect juridic fără acordul supraveghetorului judiciar (articolul 258 din Legea privind restructurarea).

9 Care sunt principalele caracteristici ale participării creditorilor la procedura de insolvență?

Participarea creditorilor la procedura de faliment este reglementată de articolele 189-213 din Legea privind falimentul. Creditorii ale căror creanțe au fost admise au dreptul să ia parte la adunările creditorilor și să voteze.

Judecătorul-sindic înființează comitetul creditorilor din oficiu, dacă se consideră necesar sau la cerere, și

numește și revocă membrii comitetului. Comitetul asistă administratorul judiciar, îi monitorizează acțiunile, examinează situația fondurilor care formează masa bunurilor care face obiectul falimentului, acordă permisiunea pentru acțiuni care pot fi desfășurate doar cu permisiunea comitetului creditorilor și își exprimă opinia cu privire la alte aspecte, dacă acest lucru este solicitat de către judecătorul-sindic sau administratorul judiciar. Comitetul creditorilor poate solicita părții aflate în faliment sau administratorului judiciar să ofere clarificări și poate examina evidențe și documente privind falimentul, în măsura în care prin aceasta nu este încălcată confidențialitatea comercială.

Aprobarea comitetului creditorilor este necesară dacă se urmărește valabilitatea următoarelor acțiuni ale administratorului judiciar:

1. administrarea în continuare a întreprinderii de către administratorul judiciar dacă aceasta durează mai mult de trei luni după declararea falimentului;
2. renunțarea la vânzarea întregii întreprinderi;
3. vânzarea directă a activelor incluse în masa bunurilor care face obiectul falimentului;
4. contractarea de împrumuturi sau credite și grevarea activelor părții aflate în faliment cu un număr limitat de drepturi de proprietate;
5. admiterea, renunțarea la intrarea într-un concordat cu privire la creanțe contestate și înaintarea unei acțiuni în fața unui tribunal de arbitraj.

Cazurile în care una dintre acțiunile menționate mai sus trebuie să fie executată imediat și se referă la o valoare de maximum 10 000 PLN constituie o excepție și aceasta poate fi executată de către administratorul judiciar, supraveghetorul judiciar sau practicianul în insolvență fără acordul comitetului.

În plus, nu este necesară nicio permisiune din partea comitetului creditorilor pentru vânzarea de active mobile în cazul în care valoarea estimată a tuturor activelor mobile incluse în masa bunurilor care face obiectul falimentului, astfel cum este indicată în inventar, nu depășește valoarea de 50 000 PLN, iar în cazul vânzării de creanțe și alte drepturi, dacă valoarea nominală a tuturor creanțelor și a altor drepturi incluse în masa bunurilor care face obiectul falimentului, astfel cum este indicată în inventar, nu depășește valoarea de 50 000 PLN.

În procedura de faliment, creditorul poate înainta o propunere de constituire a unui concordat.

Creditorii pot, de asemenea, să conteste hotărârea unei instanțe de faliment sau a unui judecător-sindic privind aprobarea rapoartelor contabile ale administratorului judiciar, decizii referitoare la lista creanțelor, inclusiv în ceea ce privește creanțele altor creditori, planul de distribuție, remunerația administratorului judiciar și decizia de suspendare sau închidere a procedurii de faliment.

Participarea creditorilor la procedura de restructurare este reglementată de articolele 104-139 din Legea privind restructurarea. Creditorii ale căror creanțe au fost incluse într-o listă aprobată de creanțe, precum și creditorii care se prezintă la adunarea creditorilor și prezintă judecătorului-sindic un titlu executoriu care le confirmă creanța, au dreptul de a participa la adunările creditorilor și de a vota.

La adunarea creditorilor, se poate încheia un concordat în cazul în care cel puțin o cincime dintre creditorii cu drept de vot privind concordatul participă la adunare.

Judecătorul-sindic constituie comitetul creditorilor și numește și revocă membrii acestuia din oficiu sau la cerere. Comitetul creditorilor asistă supraveghetorul judiciar sau practicianul în insolvență, monitorizează acțiunile acestuia, examinează situația fondurilor care formează masa bunurilor care face obiectul concordatului sau al remedierii, acordă permisiunea pentru acțiuni care pot fi desfășurate doar cu permisiunea comitetului creditorilor și își exprimă opinia cu privire la alte aspecte, dacă acest lucru este solicitat de către judecătorul-sindic, supraveghetorul judiciar, practicianul în insolvență sau debitor. Adunarea creditorilor și membrii acesteia își pot prezenta observațiile cu privire la activitatea debitorului, a supraveghetorului judiciar sau a practicianului în insolvență judecătorului-sindic. Comitetul poate solicita debitorului, supraveghetorului judiciar sau practicianului în insolvență să prezinte clarificări și poate verifica registrele și documentele debitorului în cazurile în care, prin aceasta, nu este încălcată confidențialitatea comercială. În alte cazuri și în cazul în care există îndoieli, judecătorul-sindic definește sfera prerogativelor membrilor comitetului creditorilor în ceea ce privește examinarea registrelor și a documentelor întreprinderii debitorului.

Pentru a fi valabile, următoarele acțiuni îndeplinite de către debitor sau practicianul în insolvență necesită

acordul comitetului creditorilor:

- grevarea elementelor din masa bunurilor care face obiectul concordatului sau al remedierii cu o ipotecă, un gaj, un gaj înregistrat sau o ipotecă maritimă pentru a garanta o creanță care nu face obiectul concordatului;
- transferul dreptului de proprietate asupra unui bun sau drept pentru a garanta o creanță care nu face obiectul concordatului;
- grevarea elementelor masei bunurilor care face obiectul concordatului sau al remedierii cu alte drepturi;
- contractarea de credite sau împrumuturi;
- încheierea unui acord privind leasingul întreprinderii debitorului sau al unei părți organizate a acesteia, ori a unui alt acord similar. (Acțiunile de mai sus, dacă sunt realizate cu acordul comitetului creditorilor, nu pot fi considerate nule în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul concordatului.)
- vânzarea, de către debitor, de bunuri imobile sau de alte active în valoare de peste 500 000 PLN.

Creditorii pot, de asemenea, să conteste hotărârile unei instanțe de restructurare sau ale unui judecător-sindic privind aprobarea rapoartelor contabile ale practicianului în insolvență, decizii referitoare la lista creanțelor (procedura de concordat și procedura de remediere), precum și la creanțele altor creditori, remunerația supraveghetorului judiciar sau a practicianului în insolvență și decizii de suspendare sau închidere a procedurii de faliment.

10 În ce mod poate practicianul în insolvență să utilizeze sau să dispună de activele care fac parte din patrimoniu?

În procedura de faliment, după declararea falimentului, administratorul judiciar întocmește un inventar, estimează masa bunurilor care face obiectul falimentului și întocmește un plan de lichidare. Planul de lichidare definește modul propus de vânzare a activelor părții aflate în faliment, în mod specific întreprinderea, momentul vânzării, estimarea cheltuielilor și justificarea economică pentru continuarea activității întreprinderii (articolul 306 din Legea privind falimentul). După întocmirea inventarului și a raportului financiar, sau în urma prezentării unui raport general scris, administratorul judiciar lichidează masa bunurilor care face obiectul falimentului (articolul 308 din Legea privind falimentul)

După lichidare, administratorul judiciar poate să administreze în continuare întreprinderea părții aflate în faliment în cazul în care este posibil să se încheie un concordat cu creditorii sau dacă este posibil să se vândă întreaga întreprindere a părții aflate în faliment ori părți ale acesteia (articolul 312 din Legea privind falimentul).

În procedura de restructurare, mai exact, în procedura accelerată de concordat și în procedura de concordat, debitorul continuă să își administreze, de regulă, întreprinderea. În conformitate cu articolul 239 alineatul (1) și cu articolul 295 din Legea privind restructurarea, debitorul poate fi privat de dreptul de administrare a întreprinderii dacă:

1. debitorul, în mod intenționat sau nu, încalcă legea în contextul administrării, cauzând un prejudiciu creditorilor sau posibilitatea unui astfel de prejudiciu în viitor;
2. este evident că modul de administrare nu garantează punerea în aplicare a concordatului sau a fost numit un administrator fiduciar (*kurator*) pentru debitor în temeiul articolului 68 alineatul (1);
3. debitorul nu respectă instrucțiunile emise de judecătorul-sindic sau de supraveghetorul judecătoresc, în mod specific prin faptul că nu prezintă propuneri de concordat legal în termenul stabilit de către judecătorul-sindic.

În procedura de remediere, în cazul în care desfășurarea efectivă a unei astfel de proceduri presupune participarea debitorului în persoană sau a reprezentanților acestuia și, în același timp, acesta garantează o bună administrare, instanța poate permite debitorului să își administreze întreprinderea în totalitate sau parțial în limitele domeniului de aplicare al administrării curente [articolul 288 alineatul (3) din Legea privind restructurarea].

În procedura de aprobare a concordatului, debitorul își administrează întreprinderea pe întreaga durată a procedurii.

11 Ce creanțe se înregistrează la masa bunurilor care face obiectul insolvenței debitorului și care este regimul creanțelor apărute după deschiderea procedurii de insolvență?

Debitorul personal al unei părți aflate în faliment care dorește să participe la procedura de faliment este obligat să își depună creanța la administratorul judiciar prin intermediul sistemului TIC al Registrului Național al Debitorilor în termenul specificat în declarația de faliment, în cazul în care este necesar să se stabilească creanța debitorului. O creanță poate fi depusă, de asemenea, de către un creditor a cărui creanță a fost garantată cu o ipotecă, un gaj, un gaj înregistrat, un gaj fiscal, o ipotecă maritimă sau o altă mențiune din registrul funciar și ipotecar sau registrul naval (dacă nu este depusă de către creditor, va fi inclusă în listă din oficiu). Creanțele care decurg dintr-un raport de muncă sunt incluse în listă din oficiu [articolul 236 alineatele (1) și (2) și articolul 237 din Legea privind falimentul].

Se acoperă, mai întâi, costurile procedurii de faliment, înaintea datoriilor asociate masei bunurilor care face obiectul falimentului după declararea falimentului, fără a se elabora un plan de distribuție.

În procedura de restructurare, lista creanțelor acoperă creanțele personale privind debitorul, care au apărut înainte de deschiderea procedurii de restructurare (articolul 76 din Legea privind restructurarea). Lista creanțelor indică separat creanțele care fac obiectul concordatului prin lege și creanțele care fac obiectul concordatului cu acordul creditorului (articolul 86 din Legea privind restructurarea).

În procedura de restructurare nu se depun creanțe. Lista creanțelor este întocmită de supraveghetor sau de practicianul în insolvență pe baza registrelor contabile ale debitorului, a altor documente ale debitorului, a înregistrărilor din registrul funciar și ipotecar și a altor registre.

Concordatul este obligatoriu pentru creditorii ale căror creanțe fac obiectul concordatului în temeiul legii, chiar dacă acestea nu sunt incluse în lista de creanțe. Concordatul nu este obligatoriu pentru creditorii care nu au fost declarați de către debitor și care nu au participat la procedură (articolul 166 din Legea privind restructurarea)

Concordatul nu poate acoperi creanțele de întreținere, prestațiile plătite drept compensație pentru provocarea de boli, a incapacității de muncă, a invalidității sau a decesului și anuități acordate în schimbul unor drepturi în baza unui acord de anuitate; creanțe pentru transfer de proprietate și pentru încetarea încălcării drepturilor; creanțe pentru care debitorul este răspunzător în legătură cu dobândirea unei moșteniri după deschiderea procedurii de restructurare, după includerea moștenirii în concordat sau în masa bunurilor care face obiectul remedierii. De asemenea, concordatul nu include creanțele stabilite în baza unui raport de muncă și creanțele garantate cu proprietatea debitorului prin intermediul unei ipoteci, al unui gaj, al unui gaj înregistrat, al unui gaj fiscal sau al unei ipoteci maritime, în partea a cărei valoare este acoperită de garanție, cu excepția cazului în care creditorul își dă acordul pentru includerea acestora în concordat (articolul 151 din Legea privind restructurarea).

12 Care sunt normele care reglementează înregistrarea, verificarea și admiterea creanțelor?

Normele care reglementează depunerea, verificarea și admiterea creanțelor în procedura de faliment sunt prevăzute la articolele 239a-266 din Legea privind falimentul.

În procedura de faliment, responsabilitatea pentru depunerea creanțelor revine creditorilor. Termenul de depunere a creanței este de 30 de zile de la data publicării declarației de faliment în sistemul TIC al Centrului Național al Debitorilor.

Nu este nevoie să se depună creanțele stabilite în baza unui raport de muncă. Creanțele de acest tip sunt incluse în lista creanțelor din oficiu (articolul 237 din Legea privind falimentul).

Creditorul își depune creanța prin intermediul formularului disponibil în sistemul TIC al Registrului Național al Debitorilor. Depunerea ar trebui să includă prenumele, numele sau denumirea înregistrată a creditorului, numărul PESEL (numărul personal de identificare) sau KRS (numărul în Grefa Națională) al creditorului sau, în lipsa acestuia, detalii care să permită identificarea clară a creditorului, societatea sub al cărei nume acționează

creditorul operator comercial, locul de reședință sau sediul social al creditorului, adresa acestuia sau NIP (codul de identificare fiscală), dacă este furnizat, o descriere a creanței, împreună cu drepturile accesorii și valoarea creanței nemonetare, dovezi care să confirme existența creanței respective (este suficient să se invoce admiterea creanței pe lista de creanțe întocmită în cadrul procedurii de restructurare), categoria în care poate fi inclusă, garanțiile aferente, numărul contului bancar al creditorului în cazul în care creditorul are un cont bancar și stadiul cauzei în cazul în care creanța este soluționată în cadrul unei proceduri judiciare, al unei proceduri administrative, al unei proceduri judiciare administrative sau al unei proceduri la tribunalul de arbitraj. În cazul în care partea aflată în faliment nu este debitor personal în ceea ce privește creanța depusă, este necesar să se indice obiectul garanției care urmează să fie utilizată pentru acoperirea creanței.

Administratorul judiciar verifică dacă creanțele depuse sunt confirmate de registrele contabile ale părții aflate în faliment sau de alte documente ori de înregistrările din registrul funciar și ipotecar sau alte registre și solicită părții aflate în faliment să declare într-un termen specificat dacă admite creanța. În cazul în care creanța depusă nu este confirmată de registrele contabile ale părții aflate în faliment sau de alte documente ori înregistrări din registrul funciar și ipotecar, ori din alte registre, administratorul judiciar invită creditorul să prezinte, în termen de o săptămână, documentele menționate în cererea de depunere a creanței sub sancțiunea refuzului de a admite creanța. Acest termen nu poate fi nici prelungit, nici restabilit. Cu toate acestea, administratorul judiciar poate lua în considerare documente depuse după expirarea acestui termen cu excepția cazului în care acest lucru întârzie depunerea listei la judecătorul-sindic.

În termen de două săptămâni de la anunțarea faptului că lista creanțelor a fost inclusă în dosarul procedurii, creditorul poate depune o contestație la judecătorul-sindic. Partea aflată în faliment poate, de asemenea, să depună o contestație, în cazul în care proiectul de listă a creanțelor nu reflectă solicitările sau declarațiile sale. În cazul în care partea aflată în faliment nu a făcut declarații, chiar dacă i s-a solicitat acest lucru, aceasta poate depune o contestație numai în cazul în care dovedește că nu a făcut o declarație din motive independente de voința sa.

Judecătorul-sindic modifică lista creanțelor după ce decizia cu privire la contestație devine definitivă (sau, în cazul în care această decizie este contestată, după ce hotărârea instanței devine definitivă) și aprobă lista creanțelor. În cazul în care nu se înregistrează nicio contestație, acesta aprobă lista creanțelor după expirarea termenului pentru depunerea contestațiilor. Judecătorul-sindic poate modifica lista creanțelor din oficiu. În cazul în care se constată că în lista creanțelor au fost incluse creanțe inexistente în totalitate sau parțial sau că în această listă nu au fost incluse creanțe care trebuiau incluse în aceasta din oficiu, judecătorul-sindic poate modifica lista creanțelor din oficiu.

În cazul în care o creanță a fost depusă după termenul stabilit pentru depunerea cererilor de admitere a creanțelor sau o creanță care nu trebuie depusă a fost declarată după expirarea termenului respectiv, această creanță este inclusă în suplimentul la lista creanțelor. Lista creanțelor urmează să fie rectificată în conformitate cu hotărârile judecătorești definitive. O modificare a valorii unei creanțe, care intervine după întocmirea listei creanțelor, este luată în considerare la elaborarea planului de distribuție sau atunci când se votează în adunarea creditorilor.

După încheierea sau suspendarea procedurii de faliment, un extras din lista creanțelor aprobate de către judecătorul-sindic, indicând creanța și valoarea primită pentru executarea acesteia de către creditor, servește drept titlu executoriu împotriva părții aflate în faliment. Partea aflată în faliment poate solicita să se stabilească că o creanță inclusă în lista creanțelor nu există sau există într-o măsură mai mică, în cazul în care partea aflată în faliment nu a admis o creanță depusă în procedura de faliment și nu s-a pronunțat încă o hotărâre definitivă cu privire la aceasta. După ce extrasul din listă a fost declarat executoriu, partea aflată în faliment poate depune o contestație conform căreia creanța inclusă în lista creanțelor nu există sau există într-o măsură mai mică, introducând o acțiune pentru a declara că titlul executoriu nu este executoriu.

Problema stabilirii listei creanțelor în procedura de restructurare este reglementată de articolele 84-102 din Legea privind restructurarea.

Lista creanțelor este întocmită de supraveghetor sau de practicianul în insolvență pe baza registrelor contabile ale debitorului, a altor documente ale debitorului, a înregistrărilor din registrul funciar și ipotecar și a altor registre. În procedura de remediere deschisă pe baza unei cereri simplificate, lista creanțelor este întocmită, în măsura posibilului, pe baza listei creanțelor întocmite în cadrul procedurii de restructurare precedente. În cazul în care o propunere de concordat implică împărțirea creditorilor în grupuri, lista creanțelor este întocmită ținând

seama de împărțirea propusă.

Lista creanțelor indică separat creanțele care fac obiectul concordatului prin lege și creanțele care fac obiectul concordatului cu acordul creditorului.

În procedura accelerată de concordat, debitorul se poate opune includerii unei creanțe în lista creanțelor. O astfel de creanță este considerată a fi o creanță contestată. În acest caz, judecătorul-sindic modifică lista creanțelor și lista creanțelor contestate în consecință.

În procedura de concordat și în procedura de remediere, în termen de două săptămâni de la data anunțării datei pentru depunerea listei creanțelor și a listei creanțelor contestate, participanții la procedură pot formula o obiecție în fața judecătorului-sindic cu privire la includerea unei creanțe în lista creanțelor. Debitorul poate obiecta dacă lista creanțelor nu este conformă cu declarația sa privind admiterea sau refuzul de a admite o creanță. În cazul în care debitorul nu a făcut nicio declarație, acesta poate depune o contestație numai dacă dovedește că nu a făcut o declarație din motive independente de voința sa. În același termen, un debitor sau un creditor care nu a fost inclus în lista creanțelor poate formula o contestație cu privire la faptul că o creanță a fost omisă din listă.

O contestație formulată după termenul respectiv, o contestație inadmisibilă din alte motive sau o contestație care conține deficiențe neremediate de către partea care depune contestația ori pentru care partea în cauză nu a plătit taxa datorată în termenul specificat este respinsă de judecătorul-sindic.

Judecătorul-sindic ignoră declarații și elemente de probă neincluse în dosarul contestației, cu excepția cazului în care partea care depune contestația dovedește *prima facie* că omisiunea includerii în dosarul contestației nu este din vina proprie sau că includerea cu întârziere a declarațiilor și a elementelor de probă nu va atrage după sine întârzierea în examinarea dosarului.

Elementele de fapt care justifică această contestație pot fi dovedite doar prin probe documentare sau avizul unui expert. În cazul în care creanța este confirmată printr-o hotărâre judecătorească definitivă, contestația formulată împotriva includerii creanței în lista creanțelor se poate baza doar pe evenimente care au loc după încheierea audierii în cauza respectivă în care a fost pronunțată hotărârea.

Contestația este examinată în cadrul unei sesiuni care nu este publică, în termen de două luni de la data formulării acesteia, de către judecătorul-sindic, adjunctul acestuia sau un judecător delegat. Dacă judecătorul care examinează contestația decide că este necesară o audiere, acesta notifică supraveghetorul judiciar sau practicianul în insolvență, debitorul și creditorul care a formulat contestația, precum și creditorul a cărui creanță a fost contestată. Neprezentarea acestora, chiar și în mod justificat, nu împiedică pronunțarea unei hotărâri. Judecătorul-sindic, adjunctul acestuia sau un judecător delegat poate renunța la cercetarea judecătorească pe baza avizului unui expert în cazul în care expertul a emis un aviz în cadrul unei alte proceduri înaintea unei instanțe, a unui tribunal de arbitraj sau a unui organ administrativ. În acest caz, documentele care conțin avizul expertului constituie elemente de probă.

O hotărâre privind obiectul unei contestații poate fi supusă unei căi de atac de către debitor, un supraveghetor judiciar sau practicieni în insolvență și creditori.

Lista creanțelor se modifică în măsura în care acest lucru este specificat în hotărâre după ce hotărârea care susține contestația devine definitivă. În procedura accelerată de concordat, lista creanțelor este aprobată de către judecătorul-sindic în cadrul adunării creditorilor.

În procedura de concordat și cea de remediere, judecătorul-sindic aprobă lista creanțelor la expirarea termenului pentru formularea contestațiilor sau, în cazul în care este formulată o contestație, după ce hotărârea cu privire la contestație devine definitivă.

Judecătorul-sindic aprobă lista creanțelor care nu sunt afectate de contestații și care trebuie să mai facă obiectul unei hotărâri definitive în cazul în care suma creanțelor vizate de aceste contestații reprezintă maxim 15 % din toate creanțele care acordă creditorilor dreptul de vot cu privire la un concordat. Procedurile privind aceste contestații sunt suspendate de către instanță sau de către judecătorul-sindic dacă nu au făcut obiectul unei hotărâri definitive până la momentul votării cu privire la concordatul.

Dacă se constată că în lista creanțelor este inclusă o creanță inexistentă integral sau parțial, ori o creanță care aparține unei alte persoane decât cea numită drept creditor în listă, judecătorul-sindic poate elimina creanța respectivă din listă din oficiu. Decizia de a elimina creanța din listă este notificată sau comunicată creditorului vizat de aceasta, debitorului și supraveghetorului practicianului în insolvență. Aceste persoane nu pot face recurs împotriva deciziei.

Supraveghetorul sau practicianul în insolvență întocmește un supliment la lista creanțelor dacă, după depunerea listei, se constată că o creanță nu a fost inclusă în listă.

După refuzul definitiv de aprobare a unui concordat sau întreruperea definitivă a procedurii de restructurare, un extras din lista aprobată a creanțelor (indicând numele creditorului și creanța acestuia) servește drept titlu executoriu împotriva debitorului.

După aprobarea definitivă a unui concordat, un extras din lista creanțelor aprobate și un extras din hotărârea definitivă de aprobare a concordatului servesc drept titlu executoriu împotriva debitorului și a părții care a furnizat garanția, prin care se garantează punerea în aplicare a concordatului, dacă a fost depus în instanță un document care confirmă garanția, precum și împotriva părții care trebuie să efectueze o plată suplimentară în cazul în care concordatul prevede efectuarea de plăți suplimentare între creditori.

Debitorul poate solicita constatarea faptului că o creanță inclusă în lista creanțelor este inexistentă sau există într-o măsură mai mică, în cazul în care debitorul a depus o contestație în procedura de restructurare, iar instanța însă nu a pronunțat o hotărâre definitivă cu privire la creanța respectivă.

După ce extrasul din lista aprobată a creanțelor a fost declarat executoriu, debitorul poate formula o contestație conform căreia creanța inclusă în lista creanțelor nu există sau există într-o măsură mai mică, introducând o acțiune care vizează declararea faptului că titlul executoriu nu este executoriu.

13 Care sunt normele care reglementează distribuția veniturilor încasate în urma valorificării activelor? Care este ordinea de preferință a creanțelor și drepturilor creditorilor în funcție de rangul acestora?

În procedura de faliment, normele care reglementează distribuția veniturilor încasate în urma valorificării activelor sunt prevăzute la articolele 335-351 din Legea privind falimentul.

Costurile procedurii au prioritate, fiind urmate de alte datorii asociate masei bunurilor care face obiectul falimentului (în cazul în care sunt suficiente fondurile din masa bunurilor care face obiectul falimentului), deoarece sumele relevante sunt adăugate la masa bunurilor care face obiectul falimentului.

Creanțele de întreținere pentru perioada ulterioară declarării falimentului sunt executate de către administratorul judiciar la data scadenței, până la întocmirea planului de distribuție final, de fiecare dată pentru fiecare parte îndreptățită, cu o valoare care să nu fie mai mare decât salariul minim. Restul creanțelor respective nu sunt executate din masa bunurilor care face obiectul falimentului.

Creanțele care urmează a fi plătite din masa bunurilor care face obiectul falimentului (după acoperirea completă a costurilor aferente procedurii, a datoriilor asociate masei bunurilor care face obiectul falimentului și a creanțelor de întreținere) se împart în următoarele categorii:

- prima categorie - creanțe în baza unui raport de muncă pentru perioada anterioară declarării falimentului, exceptând creanțele privind remunerarea reprezentanților părții aflate în faliment sau a unei persoane care desfășoară acțiuni legate de administrarea sau supravegherea întreprinderii părții aflate în faliment, creanțele agricultorilor în baza contractelor pentru furnizarea de produse din propriile ferme, creanțele de întreținere și prestații plătite drept compensații pentru provocarea de boli, a incapacității de muncă, a invalidității sau a decesului și anuități acordate în schimbul unor drepturi în baza unui acord de anuitate în ultimii trei ani care precedă declararea falimentului, creanțe legate de contribuții la asigurările sociale în sensul Legii privind sistemul de asigurări sociale din 13 octombrie 1998 (Jurnalul Legislativ 2022, numerele 1009, 1079 și 1115) și creanțe care au decurs din procedura de restructurare imputabile acțiunilor practicianului în insolvență sau creanțe imputabile acțiunilor debitorului desfășurate după deschiderea procedurii de restructurare, care nu necesită acordul comitetului creditorilor sau al

supraveghetorului judiciar, ori desfășurate cu acordul comitetului creditorilor sau al supraveghetorului judiciar, în cazul în care a fost declarat falimentul ca urmare a examinării unei cereri simplificate de intrare în faliment, precum și creanțe referitoare la credite, împrumuturi, obligațiuni, garanții sau acreditive ori alte forme de finanțare prevăzute în concordat, adoptate în procedura de restructurare și acordate în legătură cu punerea în aplicare a concordatului respectiv dacă a fost declarat falimentul ca urmare a examinării unei cereri de intrare în faliment depuse în termen de cel mult trei luni de la anularea definitivă a concordatului;

- a doua categorie - alte creanțe, dacă nu au fost întâlnite în alte categorii, în special impozite și taxe publice, precum și alte creanțe în ceea ce privește contribuțiile de asigurări sociale;
- a treia categorie dobânzile la creanțele incluse în categoriile de mai sus, în ordinea în care sunt plătite principalele, precum și amenzi judiciare și administrative și creanțele cu privire la donații și moșteniri;
- a patra categorie - creanțele partenerilor sau ale acționarilor în legătură cu un împrumut sau un alt act juridic cu efecte similare, în special în ceea ce privește livrarea de bunuri în regim de amânare a plății părții aflate în faliment, care a fost o societate de capital în ultimii cinci ani care au precedat declararea falimentului, cu dobândă.

În cazul în care suma care urmează a fi distribuită nu este suficientă pentru a acoperi toate datoriile, creanțele din categoria următoare sunt plătite numai după ce au fost plătite integral creanțele din categoria anterioară, iar dacă suma care urmează a fi distribuită nu este suficientă pentru a plăti toate creanțele dintr-o anumită categorie, respective sunt plătite proporțional cu suma aferentă fiecăreia.

Creanțele garantate cu o ipotecă, un gaj, un gaj înregistrat, un gaj fiscal și o ipotecă maritimă, precum și drepturile care expiră în conformitate cu dispozițiile legii și efectele declarării drepturilor personale și a creanțelor care grevează bunuri imobile, uzufructul perpetuu, dreptul de proprietate al unui membru cooperatorm asupra unor spații de locuit sau a unei nave maritime înregistrate în registrul maritim, sunt acoperite din suma obținută prin lichidarea părții grevate, din care se scad costurile aferente lichidării părții respective și alte costuri ale procedurii de faliment într-un quantum care să nu depășească o zecime din suma obținută prin lichidare; cu toate acestea, partea dedusă din costurile aferente procedurii de faliment nu poate fi mai mare decât partea care corespunde proporției dintre valoarea bunului grevat și valoarea totală a masei bunurilor care face obiectul falimentului. Creanțele și drepturile respective sunt executate în ordinea priorității lor. În cazul în care suma obținută prin lichidarea părții grevate este utilizată pentru a plăti atât creanțe garantate printr-o ipotecă, cât și drepturi care expiră, precum și drepturi și creanțe cu caracter personal, prioritatea depinde de momentul din care începe să producă efecte înscrierea unei ipoteci, a unui drept sau a unei creanțe în registrul funciar și ipotecar.

Creanțele cu garanții reale acoperite de garanție conform unor dispoziții separate sunt plătite în mod similar creanțelor de mai sus. Suma care îi revine creditorului este calculată, în primul rând, față de creanța principală, apoi față de dobânzi și alte creanțe cu garanții reale, iar la sfârșit sunt acoperite costurile aferente procedurii.

În cazul în care există bunuri imobile, un drept de uzufruct perpetuu, dreptul de proprietate al unui membru cooperatorm asupra unor spații de locuit sau a unei nave maritime înregistrate în registrul naval care se vinde/vând înainte de plata creanțelor garantate cu o ipotecă sau o ipotecă maritimă și alte drepturi, inclusiv drepturi și creanțe cu caracter personal care au grevat bunul vândut și care au expirat ca urmare a vânzării, se plătesc creanțe de întreținere și prestații drept compensație pentru provocarea de boli, a incapacității de muncă, a invalidității sau a decesului și anuități acordate în schimbul unor drepturi în baza unui acord de anuitate pentru perioada ulterioară declarării falimentului și remunerația pentru munca prestată de angajați în bunuri imobile, pe nave sau în spații în perioada celor trei luni anterioare vânzării, dar numai în limita valorii echivalente cu de trei ori valoarea salariului minim.

În procedura de restructurare creanțele sunt plătite conform concordatului aprobat de instanță. Normele care reglementează plata creanțelor sunt prevăzute la articolele 155-163 din Legea privind restructurarea.

Concordatul poate să prevadă repartizarea creditorilor în grupuri pe diferite categorii de interese, în mod specific:

- creditori cu creanțe în baza unui raport de muncă, care au fost de acord să fie incluși în concordatul;
- fermieri cu creanțe privind furnizarea de produse din fermele proprii;
- creditori ale căror creanțe sunt garantate cu activele debitorului prin intermediul unei ipoteci, al unui gaj, al unui gaj înregistrat, al unui gaj fiscal sau al unei ipoteci maritime, precum și prin transferul dreptului de

proprietate asupra unui bun, a unei creanțe sau a unui alt drept creditorului și persoanei care a acceptat să fie acoperită de un astfel de concordat;

- creditori care sunt asociați sau acționari ai unui debitor care este o societate de capital, care dețin acțiunile societății într-o proporție care le asigură cel puțin 5 % din voturi la adunarea asociaților sau la adunarea generală a acționarilor.

Împărțirea creditorilor în grupuri este obligatorie în cazul în care o propunere de concordat include creditori garantați.

Termenii de restructurare a datoriilor debitorului sunt aceiași pentru toți creditorii, iar dacă votul privind concordatul se desfășoară în grupuri de creditori, aceiași pentru creditorii incluși în același grup, cu excepția cazului în care un creditor își dă acordul expres pentru termeni mai puțin favorabili.

Termeni mai favorabili de restructurare a datoriilor unui debitor sunt admisibili cu privire la un creditor care, după deschiderea procedurii de restructurare, a acordat sau urmează să acorde finanțare sub forma unui credit, a unei obligațiuni, a unor garanții bancare, a unor acreditive sau pe baza unui alt instrument financiar, necesar pentru punerea în aplicare a concordatului.

Termenii de restructurare a creanțelor în baza unui raport de muncă nu pot priva angajații de salariul minim.

Restructurarea se aplică în egală măsură obligațiilor financiare și celor nefinanciare. În cazul în care, în termen de o săptămână de la primirea unei notificări cu privire la data adunării creditorilor, împreună cu o copie a propunerii de concordat, creditorul contestă restructurarea creanței sale drept creanță nemonetară, depunând o declarație la supraveghetor sau la practicianul în insolvență, sau în cazul în care restructurarea este imposibilă din cauza naturii creanței nemonetare, creanța respectivă se transformă într-o creanță monetară. Efectul respectiv se produce la data deschiderii procedurii.

Condițiile de restructurare a creanțelor care sunt garantate cu activele debitorului prin intermediul unei ipoteci, al unui gaj, al unui gaj înregistrat, al unui gaj fiscal sau al unei ipoteci maritime, precum și prin transferul dreptului de proprietate asupra unui bun, a unei creanțe sau a unui alt drept pot fi diferențiate în funcție de prioritatea creditorilor.

14 Care sunt condițiile și efectele închiderii procedurii de insolvență (în special prin concordat)?

Instanța declară că procedura de faliment a fost încheiată după punerea în aplicare a planului final de distribuție sau atunci când, în cursul procedurii, toți creditorii au fost satisfăcuți.

La data la care hotărârea de încheiere a procedurii de faliment devine definitivă, partea aflată în faliment își recapătă dreptul de a-și administra activele și de a dispune de acestea.

După încheierea procedurii de faliment, orice procedură în curs inițiată de către administratorul judiciar pentru declararea nulității unei acțiuni realizate de către partea aflată în faliment în detrimentul creditorilor este suspendată, iar creanțele reciproce pentru recuperarea cheltuielilor de judecată expiră. În alte acțiuni civile, partea aflată în faliment înlocuiește administratorul judiciar.

În termen de 30 de zile de la anunțarea deciziei de închidere a procedurii de faliment, o parte aflată în faliment, care este o persoană fizică, poate să depună o cerere pentru elaborarea unui plan de plată a creditorilor și pentru stingerea datoriei rămase care nu a fost plătită în procedura de faliment. În același termen, o parte aflată în faliment care este o persoană fizică poate, de asemenea, să depună o cerere de stingere a datoriei fără a elabora un plan de plată a creditorilor, în cazul în care situația personală a părții aflate în faliment demonstrează în mod clar că se află în imposibilitatea permanentă de a efectua plăți în cadrul planului de plată a creditorilor. În cazul în care incapacitatea de a efectua plăți în cadrul planului de plată a creditorilor care rezultă din situația personală a părții aflate în faliment nu este permanentă, instanța stinge datoria părții aflate în faliment fără a elabora un plan de plată a creditorilor, cu condiția ca, în termen de cinci ani de la data la care rămâne definitivă decizia privind stingerea condiționată a datoriei părții aflate în faliment, fără a elabora un plan de plată a creditorilor, nici partea aflată în faliment, nici vreunul dintre creditori să nu depună o cerere de elaborare a unui plan de plată a creditorilor, în urma căruia instanța să abroge decizia privind stingerea condiționată a datoriei

părții aflate în faliment fără a elabora un plan de plată a creditorilor și să elaboreze un plan de plată a creditorilor, după ce a concluzionat că partea aflată în faliment nu mai este în incapacitate de a efectua rambursări în temeiul unui plan de plată a creditorilor.

Cererea menționată mai sus va fi respinsă de instanță în cazul în care:

1. partea aflată în faliment a cauzat propria insolvență sau a mărit în mod intenționat gradul acesteia într-un mod semnificativ, în special prin risipirea activelor sale și prin neîndeplinirea intenționată a obligațiilor sale care au devenit exigibile;
2. în perioada de zece ani anterioară depunerii cererii de intrare în faliment, partea aflată în faliment a făcut obiectul procedurii de faliment în care toate sau o parte din obligațiile sale au fost stinse

- cu excepția cazului admiterea cererii menționate la alineatul (1) sau (1a) se justifică din motive legate de capitaluri proprii sau nevoi umanitare.

În hotărârea sa de elaborare a planului de plată a creditorilor, instanța stabilește dacă partea aflată în faliment a cauzat propria insolvență sau a mărit în mod intenționat gradul acesteia în mod semnificativ, cu intenție sau din neglijență gravă și precizează în ce măsură și în ce moment (nu mai mult de 36 de luni) partea aflată în faliment trebuie să își îndeplinească obligațiile admise în lista creanțelor și care nu au fost îndeplinite în cursul procedurii de faliment în conformitate cu planurile de distribuție și partea din obligațiile părții aflate în faliment care au apărut înainte de declararea falimentului ce va fi stinsă după punerea în aplicare a planului de plată a creditorilor. În cazul în care se constată că partea aflată în faliment a cauzat propria insolvență sau că a mărit gradul acesteia în mod intenționat sau din neglijență gravă, planul de plată a creditorilor nu poate fi stabilit pentru o perioadă mai scurtă de 36 de luni sau mai mare de 84 de luni. În cazul în care creditorul a plătit cel puțin 70 % din obligațiile sale admise în lista creanțelor ca urmare a punerii în aplicare a planurilor de distribuție și a planului de plată a creditorilor, planul de plată a creditorilor nu poate fi stabilit pentru o perioadă mai mare de un an. În cazul în care creditorul a plătit cel puțin 50 % din obligațiile sale admise în lista creanțelor ca urmare a punerii în aplicare a planurilor de distribuție și a planului de plată a creditorilor, planul de plată a creditorilor nu poate fi stabilit pentru o perioadă mai mare de doi ani.

Atunci când planul de plată a creditorilor se află în curs de aplicare, nu poate fi deschisă procedura de executare silită cu privire la creanțe apărute înainte de declararea falimentului [cu excepția creanțelor care decurg din obligațiile prevăzute la articolul 370f alineatul (2) din Legea privind falimentul și a creanțelor nedeclarate de către partea aflată în faliment în cazul în care creditorul nu a participat la procedură] și nici partea aflată în faliment nu poate introduce acțiuni în justiție care ar putea submina capacitatea acesteia de a pune în aplicare planul de plată a creditorilor (în cazuri excepționale, la cererea părții aflate în faliment, instanța poate să consimtă sau să aprobe o astfel de acțiune în justiție).

Până la sfârșitul lunii aprilie a fiecărui an, partea aflată în faliment trebuie să prezinte instanței un raport privind punerea în aplicare a planului de plată a creditorilor pentru anul calendaristic precedent, declarând veniturile generate, sumele rambursate și activele dobândite cu o valoare care depășește remunerația lunară medie în sectorul întreprinderii, fără plata unui dividend pe profit în al treilea trimestru al anului precedent.

Instanța poate modifica planul de plată a creditorilor dacă partea aflată în faliment nu poate să își respecte obligațiile prevăzute în planul respectiv, la solicitarea părții respective și după audierea creditorilor. De asemenea, aceasta poate extinde perioada pentru rambursarea datoriilor cu până la 18 luni.

Dacă situația economică a părții aflate în faliment se îmbunătățește semnificativ în perioada de punere în aplicare a planului de plată a creditorului, iar îmbunătățirea respectivă se datorează altor cauze decât o creștere a salariilor sau a veniturilor generate de activitatea comercială desfășurată personal de către partea aflată în faliment, creditorul și partea aflată în faliment pot depune o cerere pentru modificarea planului de plată a creditorului. Instanța pronunță o hotărâre cu privire la modificarea planului de plată a creditorilor după audierea părții aflate în faliment și a creditorilor incluși de planul de plată.

Instanța, acționând din oficiu sau la cererea creditorului, anulează planul de plată a creditorilor dacă partea aflată în faliment nu își îndeplinește obligațiile prevăzute în respectivul plan după audierea părții aflate în faliment și a creditorilor incluși în planul de plată, cu excepția cazului în care neîndeplinirea obligațiilor este nesemnificativă sau stingerea valorii rămase a datoriei părții aflate în faliment se justifică din motive legate de capitaluri proprii sau nevoi umanitare. Dispoziția de mai sus se aplică *mutatis mutandis* în cazul în care partea

aflată în faliment:

1. nu a transmis la timp un raport privind punerea în aplicare a planului de plată a creditorilor;
2. nu a declarat veniturile generate sau activele dobândite în raportul privind punerea în aplicare a planului de plată a creditorilor;
3. a introdus o acțiune în justiție care ar putea submina capacitatea acesteia de a pune în aplicare planul de plată a creditorilor fără consimțământul instanței sau o acțiune care nu a fost aprobată de către instanță;
4. a ascuns faptul că deține active sau se constată, printr-o hotărâre definitivă, că a introdus o acțiune în justiție în detrimentul creditorilor.

În cazul în care se anulează planul de plată, obligațiile părții aflate în faliment nu sunt stinse.

Instanța pronunță o hotărâre care confirmă punerea în aplicare a planului de plată și stingerea obligațiilor părții aflate în faliment care au apărut înainte de declararea falimentului și care nu au fost plătite prin punerea în aplicare a planului de plată a creditorilor după ce partea aflată în faliment și-a îndeplinit angajamentele prevăzute în planul de plată a creditorilor. Nu se sting creanțele de întreținere, obligațiile legate de prestații plătite drept compensație pentru provocarea unor boli, a incapacității de muncă, a invalidității sau a decesului, amenzi exigibile impuse de către instanță, precum și obligațiile de compensare a daunelor și a suferințelor cauzate, obligațiile de plată a unor daune suplimentare sau a unor prestații în numerar impuse de instanță ca măsură penală sau probatorie, precum și obligațiile de compensare a daunelor provocate prin comiterea unei infracțiuni sau a unui delict, care a fost constatat(ă) printr-o hotărâre definitivă și creanțele pe care partea aflată în faliment nu le-a declarat în mod intenționat, în cazul în care creditorul nu a participat la procedură.

Modificările aduse raporturilor juridice în conformitate cu dispozițiile Legii privind falimentul sunt obligatorii pentru partea aflată în faliment și pentru cealaltă parte și după încheierea procedurii de faliment, cu excepția cazului în care dispozițiile unui act legislativ separat prevăd altfel.

Procedura de restructurare este închisă atunci când hotărârea instanței care aprobă sau refuză să aprobe concordatul devine definitivă. De asemenea, ulterior, debitorul își redobândește dreptul de a-și gestiona activele în cazul în care a fost privat de acest drept sau dacă acesta i-a fost limitat, cu excepția cazului în care concordatul prevede altfel (articolul 171 din Legea privind restructurarea).

După punerea în aplicare a concordatului sau după executarea creanțelor vizate de concordat, la cererea debitorului, a supraveghetorului concordatului sau a unei alte persoane îndreptățite, în baza concordatului, să pună în aplicare sau să supravegheze punerea în aplicare a concordatului, instanța pronunță o hotărâre de confirmare a punerii în aplicare a concordatului (articolul 172 din Legea privind restructurarea).

15 Care sunt drepturile creditorilor după închiderea procedurii de insolvență?

În cazul în care, după încheierea procedurii de faliment față de persoane fizice care desfășoară o activitate economică sau profesională, este întocmit un plan de plată, creditorul poate solicita instanței să anuleze planul de plată a creditorilor dacă partea aflată în faliment nu își execută obligațiile prevăzute în plan sau nu prezintă la timp un raport privind punerea în aplicare a planului, nu declară veniturile generate sau activele dobândite în raportul privind punerea în aplicare a planului de plată a creditorilor, introduce, fără consimțământul instanței, o acțiune în justiție care ar putea submina capacitatea acesteia de a pune în aplicare planul de plată a creditorilor sau o acțiune care nu a fost aprobată de către instanță, nu își declară activele sau se constată, printr-o hotărâre definitivă, că a introdus o acțiune în justiție în detrimentul creditorilor (articolul 370e din Legea privind falimentul). În plus, după încheierea sau suspendarea procedurii de faliment, creditorul poate solicita ca un extras din lista creanțelor aprobate de judecătorul-sindic, care să indice creanța și suma atribuită creditorului, să fie declarat executoriu în vederea recuperării (în cadrul procedurii de executare) a datoriilor care nu au fost plătite în cadrul procedurii de faliment (articolul 264 din Legea privind falimentul).

În procedura de restructurare, creditorul poate solicita instanței să anuleze concordatul în cazul în care debitorul nu respectă dispozițiile acestuia sau este evident că respectivul concordat nu va fi pus în aplicare (se presupune că un concordat nu va fi pus în aplicare atunci când debitorul nu își îndeplinește obligațiile care apar după aprobarea concordatului). Partea solicitantă poate introduce o cale de atac împotriva unei decizii de respingere a cererii (articolul 176 din Legea privind restructurarea).

În cazul în care concordatul este anulat sau expiră, creditorii existenți pot să își invoce creanțele în sumele inițiale, iar sumele plătite în baza concordatului sunt luate în considerare în privința acestora. O ipotecă, un gaj, un gaj înregistrat, un gaj fiscal sau o ipotecă maritimă garantează o creanță până la concurența sumei care mai trebuie plătită (articolul 179 din Legea privind restructurarea).

16 Cine suportă costurile și cheltuielile legate de procedura de insolvență?

În principiu, procedura de faliment presupune două etape, și anume procedura pentru declararea falimentului și procedura ulterioară declarării falimentului.

Cheltuielile de judecată pentru declararea falimentului sunt acoperite în primă instanță din plata în avans făcută de reclamant într-o valoare echivalentă cu remunerația medie lunară în sectorul întreprinderii, fără plata unui dividend pe profit în al treilea trimestru al anului precedent, astfel cum a fost anunțată de președintele Oficiului Central de Statistică. Dacă procedura este deschisă la cererea creditorului, costurile acesteia sunt suportate de către partea aflată în faliment dacă se declară falimentul sau dacă cererea este respinsă din cauza insuficienței masei patrimoniale.

Cheltuielile de judecată după declararea falimentului sunt acoperite din masa bunurilor care face obiectul falimentului. Dacă activele debitorului aflat în insolvență sunt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile de judecată sau sunt suficiente doar pentru acoperirea acestor costuri, instanța respinge cererea de intrare în faliment.

Creditorul nu are dreptul la rambursarea cheltuielilor efectuate în cadrul procedurii de faliment. Cu toate acestea, costurile suportate de creditor în cadrul unei proceduri inițiate în urma contestației privind admiterea creanței unui alt creditor sunt rambursate în cazul în care, ca urmare a contestației, a fost refuzată admiterea creanței contestate. Plățile în avans privind cheltuielile de judecată plătite la cererea judecătorului-sindic sau în urma unei rezoluții a adunării creditorilor sunt, de asemenea, rambursate în cazul în care fondurile din masa bunurilor care face obiectul falimentului sunt suficiente. Un creditor care depune o creanță după termenul stabilit suportă costurile forfetare ale procedurii de faliment care rezultă din aceasta în quantum echivalent cu 15 % din remunerația medie lunară în sectorul întreprinderii, fără plata unui dividend pe profit în al treilea trimestru al anului precedent, astfel cum a fost anunțată de președintele Oficiului Central de Statistică, chiar dacă întârzierea nu a fost imputabilă creditorului, cu excepția cazului în care depunerea unei creanțe după expirarea termenului s-a datorat corectării de către administratorul judiciar a documentului de restituire sau a unui alt document de decontare.

Costurile aferente procedurii de restructurare sunt suportate de către debitor. Costurile datorate de către un debitor privat de dreptul de administrare sunt plătite de către practicianul în insolvență la solicitarea instanței sau a judecătorului-sindic.

Participanții la procedură suportă costurile aferente participării lor.

Costurile procedurii deschise în urma introducerii unei contestații la includerea creanței unui alt creditor sunt plătibile de către debitor creditorului contestatar în cazul în care contestația a condus la refuzul de a include creanța contestată, cu excepția cazului în care debitorul a contestat includerea creanței în lista creanțelor într-o declarație depusă în temeiul articolului 86 alineatul (2) punctul 9 din Legea privind restructurarea sau a depus o contestație.

17 Care sunt normele privind nulitatea, anularea sau inopozabilitatea actelor juridice prejudiciabile masei credale?

În procedura de faliment acțiunile în justiție introduse de către partea aflată în faliment în legătură cu masa bunurilor care face obiectul falimentului sunt nule. Cedarea de către partea aflată în faliment a cotei integrale sau a unei părți dintr-o moștenire, ori a părții sale dintr-o moștenire este, de asemenea, nulă, la fel ca și cedarea de către partea respectivă a unei părți deținute dintr-un bun inclus în moștenire și acordul părții respective pentru ca un alt moștenitor să cedeze o parte dintr-un bun inclus în moștenire.

Sub sancțiunea nulității, acordul comitetului creditorilor este necesar pentru următoarele acțiuni (articolul 206 din Legea privind falimentul):

1. administrarea în continuare a întreprinderii de către administratorul judiciar dacă aceasta durează mai mult de trei luni după declararea falimentului;
2. renunțarea la vânzarea întregii întreprinderi;
3. vânzarea directă a activelor incluse în masa bunurilor care face obiectul falimentului;
4. contractarea de împrumuturi sau credite și grevarea activelor părții aflate în faliment cu un număr limitat de drepturi de proprietate;
5. admiterea, renunțarea la intrarea într-un concordat cu privire la creanțe contestate și înaintarea unei acțiuni în fața unui tribunal de arbitraj.

O excepție poate fi invocată atunci când una dintre acțiunile menționate mai sus trebuie să fie executată imediat și se referă la o valoare de maximum 10 000 PLN, iar în acest caz administratorul judiciar, supraveghetorul judiciar sau practicianul în insolvență o poate executa fără acordul comitetului.

În plus, nu este necesară nicio permisiune din partea comitetului creditorilor pentru vânzarea de active mobile în cazul în care valoarea estimată a tuturor activelor mobile incluse în masa bunurilor care face obiectul falimentului, astfel cum este indicată în inventar, nu depășește valoarea de 50 000 PLN, iar în cazul vânzării de creanțe și alte drepturi, dacă valoarea nominală a tuturor creanțelor și a altor drepturi incluse în masa bunurilor care face obiectul falimentului, astfel cum este indicată în inventar, nu depășește valoarea de 50 000 PLN. Acest lucru este valabil și pentru procedura de aprobare a vânzării de creanțe și alte drepturi dacă valoarea nominală a tuturor creanțelor și a altor drepturi incluse în masa bunurilor care face obiectul falimentului, astfel cum este indicată în lista creanțelor, nu este mai mare decât echivalentul sumei de 50 000 PLN.

O înscriere în registrul funciar și ipotecar sau într-un alt registru care grevează activele părții aflate în faliment cu un drept real limitat, care a fost efectuată fără consimțământul prevăzut la alineatul (1), este eliminată din oficiu. Temeiul pentru eliminare îl constituie o hotărâre definitivă a judecătorului-sindic, care constată că înscrierea este inadmisibilă [articolul 206 alineatul (5) din Legea privind falimentul].

Judecătorul-sindic menționează acțiunile care nu trebuie să fie realizate de către administratorul judiciar fără acordul său sau al comitetului creditorilor. Aceasta înseamnă că judecătorul-sindic poate extinde catalogul acțiunilor menționate la articolul 206 care necesită acordul comitetului creditorilor sub sancțiunea nulității.

Acțiunile în justiție, prin care partea aflată în faliment și-a cedat activele în cele 12 luni dinaintea depunerii cererii de intrare în faliment, sunt nule în cazul în care acestea au fost realizate cu titlu gratuit sau contra cost, însă valoarea acțiunii realizate de către partea aflată în faliment a depășit în mod vădit contravaloarea obținută de către respectiva parte sau rezervată pentru aceasta sau pentru un terț. Această regulă se aplică, de asemenea, *mutatis mutandis* în cazul unei hotărâri judecătorești, al admiterii unei creanțe și al renunțării la o creanță.

De asemenea, garanția pentru o datorie și rambursarea unei datorii care nu este scadentă nu au niciun efect dacă aceste acțiuni sunt realizate de către partea aflată în faliment în perioada de șase luni anterioară depunerii cererii de intrare în faliment. Însă partea care a obținut plata sau garanția poate, prin intermediul unei cereri sau al unei contestații, să solicite admiterea acestor acțiuni ca fiind efective dacă aceasta nu a avut cunoștință despre existența motivelor pentru faliment la momentul realizării acțiunilor respective.

Regulile menționate anterior nu se aplică în cazul titlurilor de valoare stabilite înainte de declararea falimentului în legătură cu operațiuni financiare forward, împrumuturi de instrumente financiare sau vânzarea de titluri de valoare în cadrul contractelor de report menționate la articolul 85 alineatul (1).

La cererea unui terț, judecătorul-sindic poate dispune ca acțiunea reciprocă a persoanei respective să fie contraprestată din masa bunurilor care face obiectul falimentului în cazul în care acțiunea respectivă a fost realizată în legătură cu o acțiune în justiție de către terțul respectiv și partea aflată în faliment cu privire la bunuri cuprinse în masa bunurilor care face obiectul falimentului. Dispozițiile privind acțiuni necorespunzătoare se aplică *mutatis mutandis* pentru acest tip de acțiune. Contraprestația acțiunii respective poate fi dispusă dacă acțiunea în justiție a avut loc după declararea falimentului și înainte de publicarea deciziei de intrare în faliment în registru, iar terțul care și-a îndeplinit obligația de diligență nu avea cum să aibă cunoștință de declararea falimentului.

Cesiunea unei creanțe viitoare nu produce efecte în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul falimentului în cazul în care creanța respectivă se naște după declararea falimentului, cu excepția cazului în care

acordul prin care se cedează creanța a fost încheiat cu cel mult șase luni înaintea depunerii, la o dată certificată, a unei cereri scrise de intrare în faliment.

O acțiune în justiție desfășurată în legătură cu masa bunurilor care face obiectul falimentului contra cost este declarată nulă de către judecătorul-sindic din oficiu sau la cererea administratorului judiciar dacă a fost efectuată de partea aflată în faliment în perioada de șase luni anterioară depunerii cererii de faliment împreună cu soțul/soția părții, o rudă de sânge sau rudă prin alianță în linie directă, o rudă de sânge sau o rudă prin căsătorie în linie colaterală până la gradul al doilea inclusiv, cu o persoană aflată într-o relație efectivă cu partea aflată în faliment, o persoană care conduce o gospodărie împreună cu partea aflată în faliment sau care este părintele adoptiv sau copilul adoptiv al părții, cu excepția cazului în care cealaltă parte la acțiune dovedește că interesul creditorilor nu a fost prejudiciat. Hotărârea judecătorului-sindic poate face obiectul unei căi de atac.

Regula menționată anterior se aplică, de asemenea, pentru acțiuni realizate de către partea aflată în faliment împreună cu o societate la care partea respectivă este membru al consiliului de administrație sau asociat unic ori acționar, precum și cu societăți în care persoanele menționate la alineatul anterior sunt membri ai consiliului de administrație sau asociați unici ori acționari. Aceasta se aplică, de asemenea, *mutatis mutandis*, pentru acțiunile realizate de către o parte aflată în faliment care este o societate sau o persoană juridică, dacă respectivele acțiuni sunt realizate împreună cu partenerii săi, cu reprezentanții acestora sau cu soții/soțiile și cu întreprinderile afiliate, cu partenerii acestora și reprezentanții și soții/soțiile acestor persoane, și pentru acțiuni realizate de către o parte aflată în faliment care este o societate împreună cu o altă societate, dacă una dintre acestea a fost societatea-mamă sau dacă respectiva societate este societatea-mamă atât a părții aflate în faliment, cât și a celeilalte părți la acțiune.

Acționând din oficiu sau la solicitarea administratorului judiciar, judecătorul-sindic declară nulitatea unei anumite părți a remunerației, datorată în legătură cu o perioadă anterioară declarării falimentului, dar care nu depășește șase luni înainte de data depunerii cererii de intrare în faliment, în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul falimentului, dacă remunerația pentru munca prestată de către o persoană care reprezintă partea aflată în faliment sau un angajat care îndeplinește sarcini de administrare a întreprinderii sau remunerația unei persoane care furnizează servicii legate de administrarea sau supravegherea întreprinderii părții aflate în faliment, care este prevăzută într-un contract de muncă, un contract de servicii sau o rezoluție a organului de conducere al părții aflate în faliment încheiat(ă) sau adoptat(ă) înainte de declararea falimentului, este în mod evident mai mare decât remunerația medie pentru acest tip de activitate sau servicii și nu este justificată de volumul de muncă, chiar dacă această remunerație a fost deja plătită.

Judecătorul-sindic poate declara că remunerația persoanelor sus-menționate pentru perioada ulterioară declarării falimentului este integral sau parțial nulă în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul falimentului, atunci când aceasta nu este justificată de volumul de muncă, având în vedere că administrarea a fost preluată de către administratorul judiciar.

La cererea administratorului judiciar, judecătorul-sindic declară, de asemenea, nulitatea următoarelor acțiuni în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul falimentului:

- grevarea activelor părții aflate în faliment cu o ipotecă, un gaj, un gaj înregistrat sau o ipotecă maritimă, în cazul în care partea aflată în faliment nu a fost un debitor personal pentru creditorul garantat și grevarea a fost stabilită în perioada de 12 luni anterioară depunerii cererii de faliment și nicio acțiune nu a fost realizată pentru partea aflată în faliment în legătură cu această grevare;
- grevarea activelor părții aflate în faliment cu o ipotecă, un gaj, un gaj înregistrat sau o ipotecă maritimă, dacă grevarea bunului respectiv a fost stabilită în schimbul unei acțiuni având o valoare disproporționat de scăzută comparativ cu valoarea garanției stabilite;
- cazurile de grevare menționate anterior, indiferent de valoarea acțiunii realizate, dacă garantează datoriile persoanelor menționate la articolul 128 din Legea privind falimentul (persoane apropiate sau rude cu partea aflată în faliment), cu excepția cazului în care cealaltă parte dovedește că interesul creditorilor nu a fost prejudiciat;
- penalități contractuale stipulate pentru nerealizarea sau realizarea necorespunzătoare a unei obligații, în cazul în care obligația a fost în mare parte realizată de partea aflată în faliment sau cuantumul penalității contractuale este vădit exorbitant.

Acțiunile introduse în justiție de către partea aflată în faliment în detrimentul creditorilor în chestiuni care nu intră sub incidența Legii privind falimentul sunt reglementate *mutatis mutandis* de dispozițiile Codului civil

privind protecția creditorului față de intrarea în insolvență a debitorului.

În procedura de restructurare, în conformitate cu articolul 129 din Legea privind restructurarea, sub sancțiunea nulității, următoarele acțiuni ale debitorului sau ale practicianului în insolvență necesită acordul comitetului creditorilor:

- grevarea elementelor din masa bunurilor care face obiectul concordatului sau al remedierii cu o ipotecă, un gaj, un gaj înregistrat sau o ipotecă maritală pentru a garanta o creanță care nu face obiectul concordatului;
- transferul dreptului de proprietate asupra unui bun sau drept pentru a garanta o creanță care nu face obiectul concordatului;
- grevarea elementelor masei bunurilor care face obiectul concordatului sau al remedierii cu alte drepturi;
- contractarea de credite sau împrumuturi;
- încheierea unui acord privind leasingul întreprinderii debitorului sau al unei părți organizate a acesteia, ori a unui alt acord similar. (Acțiunile de mai sus, dacă sunt realizate cu acordul comitetului creditorilor, nu pot fi considerate nule în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul concordatului preventiv.)
- vânzarea, de către debitor, de bunuri imobile sau de alte active în valoare de peste 500 000 PLN.

Prevederile unui contract la care debitorul este parte, care împiedică sau afectează realizarea obiectivului procedurii accelerate a concordatului, sunt *nule* în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul concordatului (articolele 248, 273 și 297 din Legea privind restructurarea).

În acțiunea de remediere, acțiunile introduse în justiție de către debitor, prin care acesta își cedează activele, în cazul în care valoarea acțiunii realizate de către debitor este semnificativ mai mare decât valoarea acțiunii realizate pentru debitor sau rezervate pentru acesta ori pentru un terț, care a avut loc în cele 12 luni dinaintea depunerii cererii de deschidere a procedurii de remediere, sunt nule în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul remedierii. Această regulă se aplică, de asemenea, *mutatis mutandis* în cazul unei hotărâri judecătorești, al admiterii unei creanțe și al renunțării la o creanță.

Titlurile de valoare privind masa bunurilor care face obiectul remedierii sunt, de asemenea, nule dacă nu au fost constituite în legătură directă cu acțiunea realizată pentru debitor, dacă au fost constituite de către debitor în perioada de 12 luni anterioară depunerii cererii de deschidere a procedurii de remediere, precum și titlurile de valoare în partea care, în ziua constituirii titlurilor de valoare respective, depășește cu mai mult de jumătate valoarea acțiunii garantate în favoarea debitorului, împreună cu creanțele cu garanții reale prevăzute în documentul care stă la baza constituirii titlului de valoare, care au fost constituite în perioada de 12 luni anterioară depunerii cererii de deschidere a procedurii de remediere (articolul 304 din Legea privind restructurarea).

În procedura de remediere, judecătorul-sindic, care acționează din oficiu sau la solicitarea practicianului în insolvență, declară nulitatea unei anumite părți a remunerației, datorată în legătură cu o perioadă anterioară declarării falimentului, dar care nu depășește trei luni înainte de data depunerii cererii de deschidere a procedurii de remediere, în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul remedierii, dacă remunerația pentru munca prestată de către reprezentantul sau angajatul debitorului, care îndeplinește sarcini de administrare a întreprinderii, sau remunerația unei persoane care prestează servicii legate de administrarea sau supravegherea întreprinderii debitorului, care este prevăzută într-un contract de muncă, un contract de servicii sau o rezoluție a organului de conducere al debitorului încheiat(ă) sau adoptat(ă) înainte de deschiderea procedurii de remediere, este în mod evident mai mare decât remunerația medie pentru acest tip de activitate sau servicii și nu este justificată de volumul de muncă, chiar dacă această remunerație a fost deja plătită. Judecătorul-sindic poate declara că remunerația persoanelor sus-menționate, datorată în legătură cu perioada ulterioară deschiderii procedurii de remediere, este integral sau parțial nulă în ceea ce privește masa bunurilor care face obiectul remedierii, atunci când aceasta nu este justificată de volumul de muncă, având în vedere că administrarea a fost preluată de către practicianul în insolvență (articolul 305 din Legea privind restructurarea).

Practicianul în insolvență poate formula o acțiune pentru declararea nulității acțiunilor și poate deschide alte proceduri în care o creanță este bazată pe nulitatea unei acțiuni. O acțiune nu poate fi declarată nulă după ce a trecut un an de la deschiderea procedurii de remediere, cu excepția cazului în care competența respectivă a expirat mai devreme în temeiul Codului civil. Acest termen nu se aplică în cazul în care cererea de declarare a nulității efectului unei acțiuni a fost depusă prin intermediul unei contestații. Acțiunile în justiție introduse de partea aflată în faliment în detrimentul creditorilor în chestiuni care nu intră sub incidența dispozițiilor discutate

anterior pot fi contestate în consecință în temeiul dispozițiilor Codului civil privind protecția creditorului față de intrarea în insolvență a debitorului (articolele 306-308 din Legea privind restructurarea).

■ Ultima actualizare: 22/05/2026

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.